

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของการใช้เงื่อนไขการให้เบี่ยงรรถกรและการชี้แนะที่มีต่อพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาทางพฤติกรรม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแจรงร้อน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นห้องที่จัดเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมจำนวน 21 คน เป็นนักเรียนชาย 12 คน และนักเรียนหญิง 9 คน มีอายุระหว่าง 6 ปี 6 เดือน ถึง 9 ปี 7 เดือน

เลือกนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเรียนจำนวน 3 คน เพื่อวิเคราะห์รายบุคคล นอกเหนือไปจากค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักเรียนทั้งห้อง โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

1. แสดงพฤติกรรมการเล่าข่าวหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครั้งที่เรียน
2. ทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ของทุกวัน ตามที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนดได้ร้อยละ 60 หรือต่ำกว่า ของจำนวนครั้งที่ครูมอบหมายให้ทำ
3. ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำในคาบที่ 2 ได้ถูกต้องประมาณร้อยละ 50 หรือต่ำกว่าของปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แบบบันทึกพฤติกรรมการเล่าข่าวหน้าชั้นเรียน การทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ของทุกวันตามที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด และร้อยละของความถูกต้องของการทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2
2. ตารางบันทึกจำนวนเบี่ยงพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทั้งห้อง
3. ตารางกำหนดคั้ตราการแลกเปลี่ยนเบี่ยงพฤติกรรม
4. สมุดสะสมเบี่ยงพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน
5. สิ่งแลกเปลี่ยน ได้แก่ เวลาที่เล่นตรงมุมเด็ก เครื่องเขียน เครื่องเขียน หนังสือนิทาน และขนม

วิธีดำเนินการวิจัย

การทดลองนี้เป็นแบบหลายเส้นฐานข้ามพฤติกรรม (Multiple Base line Across Behaviors) ซึ่งพฤติกรรมเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พฤติกรรมการเล่าข่าวหน้าชั้นเรียน (พฤติกรรมที่ 1) การทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ของทุกวันตามที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด (พฤติกรรมที่ 2) และการทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ได้ถูกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณงาน (พฤติกรรมที่ 3)

วิธีดำเนินการวิจัย โดยการวางเงื่อนไขการให้เบี่ยงพฤติกรรมเป็นขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ระยะเส้นฐาน ครูสอนตามปกติ โดยไม่มีการวางเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น
2. ระยะวางเงื่อนไขที่ 1 เสริมแรงด้วยเบี่ยงพฤติกรรมและใช้การชี้แนะต่อพฤติกรรมที่ 1 เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ 1 จะได้เบี่ยงพฤติกรรมจำนวน 3 เบี่ยง ซึ่งเบี่ยงพฤติกรรมนี้สามารถไปแลกเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการได้ตามอัตราที่กำหนดไว้ ส่วนพฤติกรรมที่ 2 และ 3 ยังอยู่ในระยะเส้นฐาน เมื่อพฤติกรรมที่ 1 เพิ่มขึ้นและคงอยู่ในระดับสม่ำเสมอเป็นเวลา 5 วันติดต่อกัน จึงเริ่มวางเงื่อนไขที่ 2
3. ระยะวางเงื่อนไขที่ 2 เสริมแรงด้วยเบี่ยงพฤติกรรมและใช้การชี้แนะต่อพฤติกรรมที่ 1 และ 2 ร่วมกัน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ 1 และ 2 จึงจะได้เบี่ยงพฤติกรรมจำนวน 6 เบี่ยง ซึ่งเบี่ยงพฤติกรรมนี้สามารถนำไปแลกเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการได้ตามอัตราการแลกเปลี่ยนซึ่งเพิ่มเป็น 2 เท่า

ของระยะเงื่อนไขที่ 1 ส่วนพฤติกรรมที่ 3 คงอยู่ในระยะเส้นฐาน เมื่อพฤติกรรมที่ 1 และ 2 เพิ่มขึ้นและคงอยู่ในระดับสม่ำเสมอเป็นเวลา 5 วัน ติดต่อกัน จึงเริ่มวางเงื่อนไขที่ 3

4. ระยะวางเงื่อนไขที่ 3 เสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรและใช้การชี้แนะต่อพฤติกรรมทั้ง 3 พฤติกรรมร่วมกัน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมทั้ง 3 แล้ว จะได้รับเบี้ยอรรถกรจำนวน 9 เบี้ย และอัตราการแลกเปลี่ยนที่ต้องการจะเพิ่มเป็น 3 เท่าของระยะเงื่อนไขที่ 1 โดยที่ผู้วิจัยได้นำวิธีเปลี่ยนเกณฑ์ (Changing - Criterion Design) มาใช้ในการเพิ่มพฤติกรรมที่ 3 ซึ่งเริ่มจากเกณฑ์การทำงานได้ถูกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50, 60, 70 และ 80 ของปริมาณงานตามลำดับ และจะได้รับเบี้ยอรรถกรจำนวน 6, 7, 8 และ 9 เบี้ยตามลำดับ สำหรับเกณฑ์ร้อยละ 50, 60 และ 70 ถ้านักเรียนคนใดทำได้ถูกต้องตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จะได้โบนัสพิเศษอีก 5 เบี้ย แต่การทดลองครั้งไม่สามารถเลื่อนเกณฑ์ถึงร้อยละ 80 ได้ เพราะการทำงานได้อย่างถูกต้องนั้น นักเรียนจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาพอสมควรอีกทั้งยังต้องอาศัยระยะเวลาด้วย

ทั้ง 4 ระยะนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนทั้งห้อง ถ้านักเรียนคนใดแสดงพฤติกรรมที่ 1 หรือ 2 ใส่ "1" แต่ถ้าไม่แสดงใส่ "0" และบันทึกตัวเลขจำนวนร้อยละของพฤติกรรมที่ 3

การเสนอผลการวิจัย

1. นำเสนอในรูปแบบของตารางและกราฟที่แสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนร้อยละของการแสดงพฤติกรรมการเล่าข่าวหน้าชั้นเรียน ร้อยละของการทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ของทุกวันตามที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ได้ถูกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณงาน ในระยะเส้นฐานและระยะการทดลองของนักเรียนทั้งห้อง

2. นำเสนอในรูปแบบของตารางและกราฟที่แสดงค่าเฉลี่ยของการแสดงพฤติกรรมการเล่าข่าวหน้าชั้นเรียน การทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ของทุกวันตามที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด และจำนวนร้อยละของความถูกต้องของการทำงานของวิชาที่เรียนในคาบที่ 2 ในระยะเส้นฐานและระยะการทดลองจำแนกตามรายบุคคลของกรณีตัวอย่าง 3 คน

ผลการวิจัย

ผลการทดลองปรากฏว่า เจื่อนไขการใช้ เบี้ยอรรถกรและการชี้แนะสามารถเพิ่มพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาทางพฤติกรรมได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาถึงวิธีการดึงเกณฑ์หรือการเปลี่ยนเกณฑ์ในการเสริมสร้างพฤติกรรมว่าควรจะทำอย่างไรหรือเมื่อใด จึงจะเหมาะสม
2. ควรได้ศึกษาถึงวิธีการถอดโปรแกรมการใช้เจื่อนไขการใช้ เบี้ยอรรถกร และติดตามผลการคงอยู่ของพฤติกรรมหลังจากถอดโปรแกรมแล้ว
3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เจื่อนไขการใช้ เบี้ยอรรถกรกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม พฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม เป็นต้น

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย